

Haderslev Kommune
Christian X's Vej 39
6100 Haderslev

Haderslev Kommune
Teknik og Klima
Christian X's Vej 39
6100 Haderslev
www.haderslev.dk
Dir. tlf. 24427994
slo@haderslev.dk

11-07-2025 • Sagsident: 24/19095 • Sagsbehandler: Søren Lundgaard Olesen

Tilladelse til restaureringsindsats i Brændstrup Bæk, på matrikelnumrene 456, 798b og 183b, Gram Ejrlav i Gram - (vandområde 04001_b)

Haderslev Kommune meddeler hermed godkendelse til restaureringsprojekt på en strækning af vandløbet Brændstrup Bæk. Godkendelsen meddeles i medfør af vandløbslovens¹ § 37 samt efter bestemmelserne i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering².

Formålet med restaureringsprojektet er at forbedre en strækning af vandløbet, hvor de fysiske rammer ikke er gunstige for fisk og smådyr i vandløbet. I vandområdeplanerne for perioden 2021 – 2027 er der listet en række tiltag, der har til formål at forbedre den fysiske og kemiske tilstand i vandløbene.

Fysiske forbedringer som denne; f.eks. åbning af rørlagte vandløb, fjernelse af spærringer eller genslyngning er alle med til at sikre god økologisk tilstand i vandløbene. Heriblandt fysiske forbedringer som f.eks. åbning af rørlagte vandløb, fjernelse af spærringer og genslyngning.

Forbedringerne i projektet vil hjælpe med at sikre bedre passage og gydeforhold samt bedre skjul til fiskene i vandløbet. Derudover skabes der en bedre fysisk variation i substratet til gavn for vandløbets smådyr og planter.

Projektområdet

Projektområdet ligger en god halv kilometer Vest for Gram by, og er den nederste strækning af vandløbet, inden det, løber ud i Gram Å, der igen er en del af Ribe Å – systemet der afvender til vadehavet. Selve projektstrækningen er ca. 600 m. lang og fremstår reguleret. Lige opstrøms, på den anden side af Folevej, er vandløbet naturligt, og med ret stor fysisk variation og fine mæandrer. Se eventuelt kortmaterialet i **bilag 1** og en mere detaljeret beskrivelse af strækningen i den vedhæftede projektbeskrivelse.

Vilkår

Tilladelsen er udarbejdet på baggrund af oplysninger i vedlagte ansøgning og gives på følgende vilkår.

- Haderslev Kommune fører som bygherre tilsyn med anlægsarbejdet.
- Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet (Se vedhæftede).
- Vandløbsmyndigheden skal underrettes mindst 4 arbejdsdage inden arbejdet iværksættes, og senest 4 arbejdsdage efter arbejdet er afsluttet.
- Der må under anlægsarbejdet ikke forekomme skadelig opstuvning opstrøms arbejdsstedet.

¹ LBKG 2019-11-25 nr. 1217

² BKG 2016-06-27 nr. 834

- Arbejdet skal i øvrigt tilrettelægges og udføres således, at vandløbet påvirkes mindst muligt af anlægsarbejdet.
- Hvis der i forbindelse med anlægsarbejdet sker skade på vandløbet samt vandløbets brinker og 2 meter bræmmer, skal de reableres efter vandløbsmyndighedens anvisning.
- Haderslev Kommune kan, hvis det skønnes formålstjenligt, lade udføre mindre tekniske ændringer under arbejdets udførelse.

Godkendelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Såfremt der klages rettidigt over tilladelsen, må denne ikke udnyttes før klagemyndigheden har truffet afgørelse i sagen. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år.

Begrundelse for afgørelsen

Haderslev Kommune har truffet afgørelsen på baggrund af de oplysninger der er givet i ansøgningsmaterialet.

Der er i afgørelsen lagt vægt på, at

- restaureringsprojektet vil medføre en forbedret naturtilstand af vandløbet med forbedrede gydemuligheder fisk, på selve strækningen, og sikre bedre passage til de opstrøms dele af bækken.
- projektet vil forbedre vandløbets biodiversitet på den restaurerede strækning, samt overordnet øge spredningspotentialen for fisk, smådyr, og fugle langs vandløbet.
- projektet ikke medfører afvandingsmæssige ændringer på de op- og nedstrømsliggende arealer.
- der skabes kontinuitet og en bedre fysisk overgang til/fra de opstrømsliggende dele af bækken.
- udlæg af hårdt substrat hjælper med at sikre vandløbet mod hurtig tilgroning af større urter og vækster i bredzonen, hvorved vandløbet holdes lysåbent.

Baggrund og redegørelse

Haderslev Kommune har sammen med rådgiver udarbejdet et restaureringsprojekt, der bidrager til at opnå god økologisk tilstand i Brændstrup Bæk. Projektet udarbejdes i overensstemmelse med vandløbslovens § 37 samt efter bestemmelserne i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering^{3,4}.

Haderslev Kommune har søgt om tilladelse til at gennemføre et restaureringsprojekt i Brændstrup Bæk. Vandløbsrestaureringen er en del af udmøntningen af vandplanerne efter EU's vandrammedirektiv, og udføres efter miljømålene og indsatskravene i bekendtgørelsen: Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter og for det til tag der anbefales for vandområde 04001_b. Projektbeskrivelsen og forundersøgelse findes i vedhæftede materiale.

Vandløbet og nuværende forhold

Brændstrup Bæk er et offentligt, kommunalt, vandløb indeholdt i et ældre tillægsregulativ fra det tidligere Gram Kommune, hvori der indgår en række andre mindre vandløb (Brændstrup Bæk: Kommunevandløb nr. 26). Vandløbet fremstår generelt naturligt med et varieret fysisk miljø. Brændstrup Bæk er registreret som et vandløb i ringe, overordnet, økologisk tilstand i vandplanernes genbesøg, men baseret på makrofauna er der tale om et vandløb i god tilstand. Fisketællingerne fra området er fra 2021, og delstrækningen er

³ LBKG 2019-11-25 nr. 1217

⁴ BKG 2023-12-06 nr. 1503

vurderet som i ringe tilstand efter fisketællingerne af ørredyngel. Der er derfor ikke på nuværende tidspunkt opnået miljømålsætning for Brændstrup Bæk.

Afstrømningsforhold

Effekterne fra udlæg af gydesubstrat, vurderes som neutral for afstrømningen, bl.a. på grund af projektets relativt lille omfang. Gydebankerne lægges med en dybde på ca. 25 cm, i fuld vandløbsbredde, og vil have et fald på omtrent 5‰.

Omkring underføringen ved Folevej i den nordligste ende af projektstrækningen, er der i skrevne stund et ret kraftigt fald til nedstrøms side. Vandløbet falder hér omkring 70‰, der ønskes udlignet over en strækning på omkring 43 meter. Derved sikres passagen langt bedre for særligt opstrøms vandring. Stenstryget etableres med større sten, der både stabiliserer vandløbsbunden og brinkerne, men også giver små lommer af strømlæ. Faldet forventes at blive udlignet til omtrent 19‰. Mulighederne for at etablere en større og længere udligning af faldet begrænses af tilstedeværelsen af en naturgasledning og en mindre drænledning, med udledning til bækken.

Der findes en mere detaljeret beskrivelse af vandløbsprofilen i det vedhæftede materiale. Heri ses de koter der udlægges i, og hvorhenne på tracéet at der sker ændringer. Den gennemsnitlige afstrømning vurderes ikke at blive nævneværdigt påvirket af de beskrevne tiltag i projektet.

Samlet set, er det derfor Haderslev Kommunes vurdering at der ikke vil ændres på de afstrømningsmæssige forhold i Brændstrup Bæk.

Anden lovgivning

Der ligger ingen beskyttet natur ved vandløbet, på projektstrækningen, men selve vandløbet er beskyttet under naturbeskyttelseslovens §3. Der er den 16-01-2025 givet en dispensation til projektet. Der er ligeledes i den forbindelse IKKE modtaget klager, indenfor de 4 ugers følgende klagefrist, og dispensationen er derfor gældende, inden denne tilladelse gives.

Projektet og dets formål

Der ansøges om at udlægge gydebanker til særlig gavn for de gydende laksefisk i vandløbet. Men etableringen af det mere hårde substrat vil generelt have en positiv effekt på bækkens smådyr og planter, såvel som for fiskene. Der forbedres altså både på de helt lokale gydeforhold, men også for muligheden for skjul for yngel. Nordligst på strækningen etableres et stryg af lidt større sten, der skal afhjælpe med den lidt dårlige passage der er under Folevej, i den nordligste del af projektstrækningen. Faldet vil udlignes en smule, og sikre at der ved varieret vandføring kan passeres både op-, og nedstrøms.

Gydegruset lægges efter retningslinjerne der anbefales af DTU Aqua og fordelingen af grus og større sten vil være 85% af de såkaldte nøddesten (16-32 mm.) og 15% af de lidt større "håndsten" (33-64 mm.). man kan læse mere om gydegrus og gydebanker via følgende link: [Gydegrus - Fiskepleje.dk](https://www.gydegrus.dk/).

For yderligere beskrivelse af projektet henvises til det vedhæftede projektmateriale.

Fremtidig tilstand og konsekvenser

Haderslev Kommune vurderer, at afvandingen af arealerne i oplandet ikke bliver påvirket af projektet. Haderslev Kommune vurderer ydermere, at projektet ikke vil få negative miljømæssige konsekvenser, men

blot vil forbedre vandløbskvaliteten og fremme muligheden for opfyldelse af de miljømål, der er fastsat for vandløbet i vandplanen. For nærmere vurdering af de miljøkvalitetsmæssige forhold henvises i øvrigt til vedhæftede projektbeskrivelse.

Projektet omfatter både udlægning af gydegrus og udligning af et kraftigt fald ved udløbet fra Folevej. Begge er tiltag der efter Haderslev Kommunes vurdering forbedrer vandløbskvaliteten og vil have en positiv indflydelse på vandløbets fiskearter og smådyrsfaunaen. Det vurderes derfor også på den baggrund, at vandløbets biologiske mangfoldighed for vandplanter, fisk og øvrige vandløbsdyr forbedres som følge af projektet, såvel som de fysiske rammer.

Sagens behandling

Forslaget til restaureringsprojektet har været fremlagt for offentligheden til gennemsyn i en periode på 8 uger inden denne afgørelse træffes efter vandløbsloven, jævnfør vandløbslovens bestemmelser

Eventuelle høringssvar er givet via vores hjemmeside på: [Høringer og afgørelser | Haderslev Kommune](#)

Der er i høringsperioden ikke givet kommentarer eller høringssvar, der har væsentlig indvirken på projektet.

Klagefrist

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet efter bestemmelserne i vandløbslovens kapitel 16. Regler for klage fremgår af nedenstående klagevejledning. Klagefristen er 4 uger fra den dato tilladelsen er meddelt.

Sidste frist for rettidig klage er således fredag den 8. august 2025.

Kommunens afgørelse må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Såfremt der klages rettidigt over godkendelsen, må denne ikke udnyttes før klagemyndigheden har truffet afgørelse i sagen. En fyldestgørende klagevejledning kan findes under **bilag 2**.

Aktindsigt

Der gøres opmærksom på retten til aktindsigt, jævnfør forvaltningslovens § 9.

Habilitet

Haderslev Kommune er både ansøger og myndighed i dette tilfælde. I forhold til dette, er der lagt stor vægt på habilitet og projektet er ikke tilgodeset – eller det modsatte – i forhold til det ansøgte.

Hvis der er spørgsmål til afgørelsen, er i velkomne til at rette henvendelse til mig.

Venlig hilsen

Søren Lundgaard Olesen
Sagsbehandler ved vandløb og natur

Dette brev er sendt til følgende:

- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (mail@sgav.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening - Haderslev: haderslev@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, v/Bent Karlsson (bent.karlsson1@outlook.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten (lbt@sportsfiskerforbundet.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, regionalt team, Skyttevej 5, 7182 Bredsten (sydoestjylland@sportsfiskerforbundet.dk)
- Fiskeristyrelsen: mail@lfst.dk
- Involverede lodsejere

Bilag

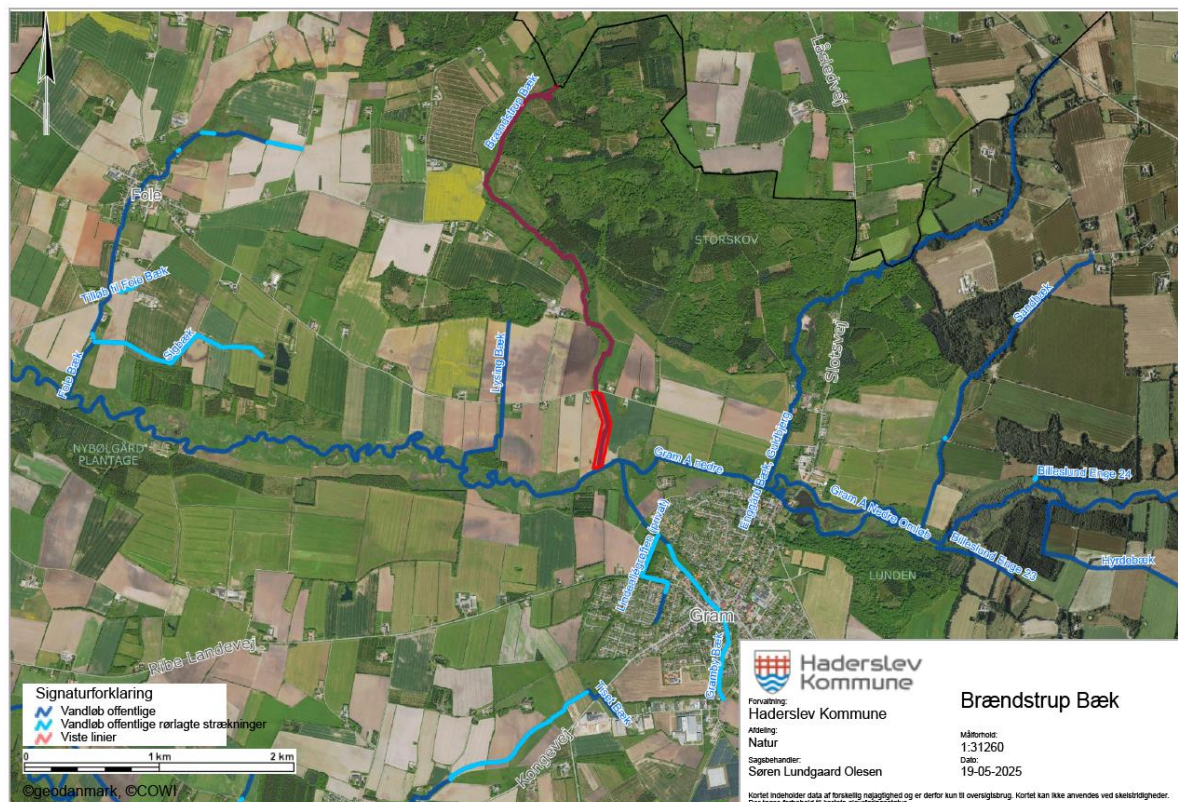
1. Geografisk placering
2. klagevejledning

NB: *Forundersøgelsen er vedhæftet.*

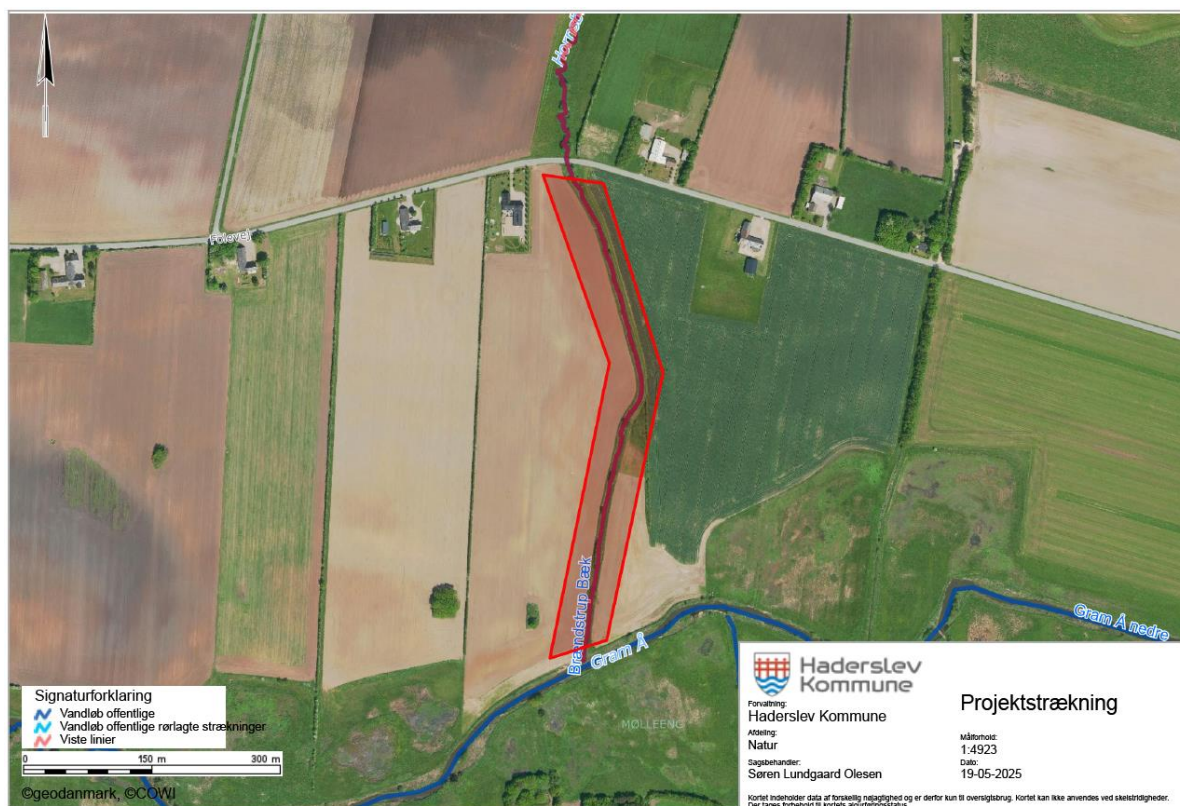

Bilag

1. Geografisk placering

Bilag 1.1: Kort med geografisk placering af Brændstrup Bæk, markeret med rødt. Bækken har sit udløb i Gram Å i den vestlige del af Haderslev Kommune. Projektstrækningen er den lille korte streng markeret med en rød boks (se også Bilag 1.2)

Bilag 1.2: Kortmateriale der viser den indsatsstrækningen, i den Sydligste del af Brændstrup Bæk, hvor projektet ønskes gennemført. Se også **Bilag 1.1** ovenfor,

2. Klagevejledning

Reglerne for klage fremgår af vandløbslovens kapitel 16.

Hvem kan klage?

Afgørelser efter vandløbsloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Den, afgørelsen er rettet til.
- Enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.

Afgørelser efter kapitel 5 vedrørende regulativer for offentlige vandløb kan desuden påklages af:

- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund kan påklage visse større sager efter kapitlerne 6, 7 og 8 efter miljøministerens nærmere bestemmelse.

Indgivelse af klage via Klageportalen

En klage skal indgives skriftligt ved brug af digital selvbetjening på Klageportalen for Nævnene i Nævnenes Hus. Du får adgang til Klageportalen på Nævnenes Hus' hjemmeside (naevneneshus.dk), hvor der skal logges på med MIT-ID. På den nævnte hjemmeside findes vejledning om anvendelse af Klageportalen. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyrets størrelse afhænger af om klagen kommer fra en borger eller en virksomhed/organisation. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning med påført sagsnummer til Haderslev Kommune, Teknik og Miljø, Christian X's Vej 39, 6100 Haderslev eller til naturogvand@haderslev.dk. Skriv venligst sagsnummeret i emnefeltet. Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Om betalingen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og på 1.800 kr. for virksomheder/organisationer. Gebyret tilbagebetales, hvis:

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,

- klageren får helt eller delvist medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen af klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- der er indledt forhandling med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft afgørelsesudkast i partshøring.